

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Politiske Betragtninger med Blik paa Danmark og Holsteen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 53. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1831_490A-txt-shoot-idm851/facsimile.pdf (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Bestemmelser og spidsfindige Distinctioner for Ole, atfaa ikke tale frit, saaledes ved ogsaa baade Lovs-givere og Lov-Skrivere godt, at det gaar ligedan med Skrive-Frihed, saa, naar den skal finde Sted, maade de forbudne Træer baade være faa og kiendelige, og Følgen af blot at røre ved dem ingenlunde dødelig. Jeg vil derfor i denne Henseende kun bemærke, at ligesom der paa selvstændige Nigs-Dage egenlig kun er eet forbudt Træ, den Paastand nemlig, at Nigs-Dagen burde affkaffes, og at øde af dette Træs Frugt er der at sige, det burde skee med Magt, saaledes mener jeg, Skrive-Frihedens egenlige forbudne Træ maatte blive Førdringen af en selvstændig Nigs-Dag, og den dødelige Forgribselse af Mønten om virkelig Arbejde derpaa.

Hvilken ypperlig Keilighed for Resten Skild-Misken mellem de myndige og umyndige Skribenter gav, til at forordne taalelige og dog derfor ei mindre følelige og virksomme Straffe for Frihedens Misbrug, er saa iønskeligt, at jeg ei skulde anmærket det, hvis jeg kunde tilbageholdt det Ønske, at aldrig nogen Skribent, der ei havde syndet til Døden, maatte gøres umyndig paa Livs-Tid, da Haalet i den dannede Verden sædvanlig udretter meer end Frykten.

Dog, jeg tør endnu ikke slutte denne Betragtning, uden at berøre, hvad mangensfæds kunde blive en Ansøds-Steen paa Veien til en velordnet Skrive-

Frihed, og hvem giatter ikke, at det er Kvifer, og politiske Smaa-Skrifter. I England, hvor Man har en naturlig Fortærlighed for Carrikaturen i enhver Henseende, er Kvifernes Frihed egenlig grændseløs, og Smaa-Skrifterne derimod paa en Omveit meget forhindrede; men jeg mener det er bagvendt, thi Kvifer, som er i alle Maader Døgn-Blade, tilstade end ikke deres Udgivere, som desudenielden er Andet end Skilling-Mænd, at draotygge deres Betragtninger, saa de kunde godt taale en egen Klemme, men naar Pabelen og Pøblingerne herved kan lade smaa eller store Skrifter trykke, da har viist nok Smaa-Skrifterne Kraav paa al mulig Frihed. De tykke Bøger, især om Stats-Anliggender, er nemlig, som de tykke Forordninger, ingenlunde sødvanlig de bedste, og har iblandt Andet de to store Feil, at være baade for dyre og for trættende for mangen Læser, som baade trængde til Dplysning, og kunde fremme den, saa Man maatte snarere opmuntre politiske Skribenter til at omskrive deres Bøger, til de blev tynde, end til de blev tykke.

At nu imidlertid alle disse Ting kunde baade siges og ordnes meget bedre end jeg forfæaer, det vil jeg giærne troe, skiondt jeg naturligviis har gjort mit Bedste, men det er viist, at Dplysningen ogsaa i Stats-Sager maa gaae frem, hvor ikke Alt skal gaae tilbage, og at Skrive-Friheden kan befordre denne Op-

